

**МІНІСТЕРСТВО
АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА
ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

Мінагрополітики

вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001

тел. 226-25-39, факс 278-76-02

web: www.minagro.gov.ua

код ЄДРПОУ 37471967

e-mail: info@minagro.gov.ua

**MINISTRY
OF AGRARIAN POLICY AND
FOOD OF UKRAINE**

Minagropolicy

24, Khreshchatyk str., Kyiv 01001

tel. +380-44/226-25-39

fax +380-44/278-76-02

web: www.minagro.gov.ua

e-mail: info@minagro.gov.ua

26.03.2018 № 34-60-7/9837

На № _____ від _____

**Державна регуляторна служба
України**

*Про погодження проекту наказу
Мінагрополітики*

Міністерство аграрної політики та продовольства України надсилає на погодження проект наказу “Про затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації метапневмовірусної інфекції птиці” (далі – проект наказу).

Просимо погодити проект наказу у найкоротший термін.

- Додатки:
1. Проект наказу на 2 арк.
 2. Пояснювальна записка на 5 арк.
 3. Копія повідомлення про оприлюднення на 1 арк.
 4. Аналіз регуляторного впливу на 28 арк.

**Директор Департаменту аграрної політики
та сільського господарства**

Володимир ТОПЧІЙ

242-30-35

Гука А М

0.31

**МІНІСТЕРСТВО
АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА
ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

Мінагрополітики

вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001

тел. 226-25-39, факс 278-76-02

web: www.minagro.gov.ua

код ЄДРПОУ 37471967

e-mail: info@minagro.gov.ua

**MINISTRY
OF AGRARIAN POLICY AND
FOOD OF UKRAINE**

Minagropolicy

24, Khreshchatyk str., Kyiv 01001

tel. +380-44/226-25-39

fax +380-44/278-76-02

web: www.minagro.gov.ua

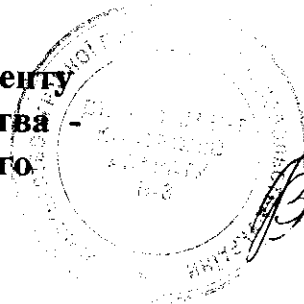
e-mail: info@minagro.gov.ua

26 березня 2018 року

ДОВІДКА

У зв'язку з відпусткою Міністра аграрної політики та продовольства України Тараса Вікторовича Кутового (погодження Кабінету Міністрів України від 08.12.2017 № 48488/2/1-17) та відповідно до розподілу повноважень між Міністром, першим заступником та заступниками Міністра, затвердженого наказом Мінагрополітики від 20 листопада 2017 року № 615, виконання обов'язків Міністра покладено на першого заступника Міністра Мартинюка Максима Петровича.

**Заступник директора Департаменту
забезпечення роботи Міністерства -
начальник відділу організаційного
забезпечення Міністерства**

О. Войтович

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ

Н А К А З

Київ

№ _____

Про затвердження Інструкції з
профілактики та ліквідації
метапневмовірусної інфекції птиці

Відповідно до статті 7 підпункту 15 пункту 8 Закону України “Про ветеринарну медицину”, підпункту 9 пункту 4 Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 року № 1119.

НАКАЗУЮ:

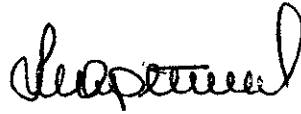
1. Затвердити Інструкцію з профілактики та ліквідації метапневмовірусної інфекції птиці, що додається.

2. Департаменту тваринництва забезпечити в установленому порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Перший заступник Міністра

М. Мартинюк

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства аграрної політики

та продовольства України

від _____ № _____

ІНСТРУКЦІЯ
про заходи з профілактики та ліквідації з метапневмовірусної інфекції
птиці

I. Загальні положення

1. Ця Інструкція встановлює порядок проведення профілактичних заходів спеціалістами ветеринарної медицини щодо недопущення захворювання птиці на метапневмовірусну інфекцію птиці, порядок проведення ветеринарно-санітарних заходів у випадках спалаху хвороби у птахогосподарствах різних форм власності, порядок внутрішньогосподарського використання або подальшої реалізації одержаних яєць, м'яса та м'ясопродуктів від забою птиці та іншої продукції птахівництва при виявленні метапневмовірусної інфекції птиці і є обов'язковою для виконання у птахогосподарствах, незалежно від форм власності, фізичними особами – підприємцями, спеціалістами ветеринарної медицини, які здійснюють діяльність у сфері птахівництва.

Метапневмовірусна інфекція птиці (МПВІ) – висококонтагіозна вірусна хвороба птиці, яка характеризується респіраторними розладами і зниженням яєчної продуктивності.

Це спільна назва двох подібних за клінічними ознаками респіраторних синдромів, які спостерігаються у різних видів птиці, а саме:

у індиків – ринотрахеїт (Turkey Rhino Tracheitis – TRT) – висококонтагіозне захворювання, що характеризується ураженням верхніх дихальних шляхів;

у курей та курчат – синдром набряклої голови (Swollen head syndrome – SHS), що супроводжується набряканням голови.

Раніше цю хворобу називали пневмовірусом птиці, а нещодавно перейменували у метапневмовірусну інфекцію.

2. Збудник метапневмовірусної інфекції птиці (Avian metapneumovirus, AMPV) – це РНК-геномний вірус, який є представником сімейства параміксовірусів (Paramyxoviridae), роду Metapneumovirus.

Вірус – дуже поліморфний, сферичної або ниткоподібної форми. Діаметр сферичних частинок варіює і має розмір від 80 до 200 нм, а іноді досягає 500 нм. Ниткоподібні форми мають діаметр від 80 до 100 нм, а довжину – 1000 нм. Вірус має оболонку, представлену ліпідним шаром з виступами на поверхні, довжина яких – 13–14 нм.

Усередині оболонки – симетричний, спіралевидний нуклеокапсид, діаметр якого 14 нм.

Геном вірусу представлений одною, несегментованою РНК-молекулою з негативною полярністю. Вірус має 9 поліпептидів, молекулярна маса яких коливається від 14 до 200 Kda. Розмір віріонів від 150 до 200 нм. Ліпопротеїдна оболонка товщиною 15–20 нм утворює характерні поверхневі виступи довжиною до 8 нм. Внутрішні компоненти віріона – нуклеокапсид (НК) – містить рибонуклеїнову кислоту і білки у співвідношенні 1:20 і має впорядковану структуру зі спіральним типом симетрії. Довжина НК в

середньому складає до 1 мкм, діаметр – 12–17 нм, кількість витків – близько 204.

До складу віріонів входять шість структурних білків: нуклеокапсидний N (60Kd), фосфобілок P (66-70Kd), матричний M (34-37Kd), білок злиття F (55-60Kd), гемаглютинін H (78-80Kd) і великий білок L (120-200Kd) РНК-полімерази. Крім того, у віріонах був виявлений актин, що є продуктом життєдіяльності клітини хазяїна. Основним білковим компонентом нуклеокапсиду є нуклеопротеїн N. Субодиниці капсиду, що є мономерами N-білка, покривають спіраль РНК під кутом 60° , це дає НК велику гнучкість.

Ця якість забезпечує збереження цілісності витягнутої спіралі НК, що знаходиться всередині вірусної оболонки. НК виконує деякі регуляторні функції у вірусній транскрипції і реплікації. Завдяки його здатності білок N полегшує розтягання спіралі у процесі прочитування матриці РНК-полімерази.

До складу вірусної оболонки входять два глікопротеїни: F (білок злиття) і H (гемаглютинін), що будують ліпідну мембрану. Білок F відповідає за злиття клітин і гемоліз, а H – за гемадсорбцію, гемаглютинацію і нейтралізацію.

Індичі і курячі штами виявляють ідентичність морфологічних, фізико-хімічних, структурних характеристик.

Штам, виділений від курей, викликає клінічні ознаки захворювання, як у курей, так і у індиків, а штам, ізольований від індиків, викликає прояв захворювання тільки у індиків.

МПВ класифікований у чотирьох підтипах: А, В, С і D, за послідовністю нуклеотида.

На основі антигенних та генетичних відмінностей вирізняють чотири підгрупи вірусів:

AMPV/A, AMPV/B, AMPV/C, AMPV/D.

Пташині метапневмовіруси і метапневмовірус людини – патогенні як для птахів, так і людей.

3. Вірус стійкий до низьких температур. У замороженому стані його активність зберігається до 2-х років. Вірус зберігається при температурі 37 °С – 1 добу, при температурі 18–22 °С – 1 місяць, при температурі 4 °С – 5 місяців. Інфекційність, гемаглютинуюча активність та імуногенність вірусу руйнуються при температурі 56 °С впродовж 5 хв. Зберігається на дерев'яній поверхні – 1 добу, на картонній тарі для яєць – 6 діб. Вірус стійкий у діапазоні рН від 2 до 10 і швидко руйнується при дії ультразвуку. Розчини формаліну (1–2%), гідроксиду натрію (1–2%), мильного крезолу (1%) і фенолу (3–4%) швидко інактивують вірус. Стабільність вірусу залежить від середовища, в якому він знаходиться. Денне світло знижує інфекційність вірусу за 4 години. Встановлено, що вісцеротропні велогенні штами являються термочутливими, тоді як лентогенні-термостабільними.

4. До вірусу МПВІ сприйнятливі індики, кури, фазани, цесарки, страуси, качки, гуси, горобці, ластівки, шпаки, чайки. Голуби не сприйнятливі до цього вірусу.

Хвороба має сезонний характер: весняно-осінній період (80% спалахів припадає на березень-травень, жовтень-листопад). Розповсюдження вірусу проходить при міграції дикої і синантропної птиці (РНК АVP знайдено у диких качок і гусей, чайок, горобців, ластівок, шпаків).

5. Джерелом хвороби є хвора і перехворіла птиця, яка залишається носієм і виділяє вірус протягом одного року. Зараження відбувається при контакті хворої птиці зі здоровою, повітряно-крапельним шляхом, через прямий або непрямий контакт з назальними, респіраторними виділеннями від хворої птиці, а також через інфіковану воду, корма, обладнання. Трансоваріальної передачі з вмістом яйця не встановлено, проте вірус може знаходитись на шкаралупі яйця, знесеного хворою птицею. Механічними переносниками збудника є люди, дика і синантропна птиця. Хвора птиця через дві доби після зараження і за добу до появи клінічних ознак

захворювання виділяє вірус із повітрям під час кашлю, чхання. Розповсюдження вірусу на великі відстані пов'язане з перевезенням птиці, тушок вимушено забитої птиці, забрудненої тари, яєць із неблагополучних господарств щодо МПВІ.

6. В організмі птиці вірус розмножується в клітинах респіраторної системи, руйнує клітини кровоносних судин і викликає запально-некротичні процеси. Реплікація вірусу відбувається в миготливому епітелії носових ходів і трахеї, спричиняючи деформацію і втрату війок слизової оболонки. Це сприяє активному проникненню вторинної патогенної мікрофлори, яка ускладнює й погіршує перебіг патологічного процесу. Через 24 години після інфікування вірус може бути виявлено в носовій порожнині та трахеї птиці. Через 24–36 годин вірус локалізується в трахеї, легенях, де зумовлює важкі дистрофічні- некротичні процеси. Максимальне накопичення вірусу відбувається за 3–6 днів після зараження.

7. Інкубаційний період становить від двох до 10 днів і залежить від різних чинників: вірулентності вірусу, проблем біологічної безпеки, наявності стресів, недотримання зогігієнічних норм (підвищена концентрація аміаку, пилу, порушення роботи вентиляції, неякісна підстилка, утримання птиці різних вікових груп) і годівлі (мікотоксикози, незбалансовані раціони, дефіцит вітаміну А) тощо.

Вторинні інфекції, невідповідні умови утримання птиці і годівлі -- визначальні чинники ступеню тяжкості прояву клінічних ознак. Клінічно виражено це спостерігається на бройлерах. Стрес є пусковим механізмом у розвитку більшості клінічних ознак захворювання незалежно від типу птахівничого виробництва. До стрес-чинників належать вихід на пік продуктивності в несучок і батьківських стадах, висока щільність посадки. Спричинити загострення хвороби і посилити прояв клінічних ознак може

також підрізування дзьобу (дебікірування, триммінг) або вакцинація живими вірусвакцинами проти хвороби Ньюкасла.

Тяжкість перебігу хвороби залежить від санітарно-гігієнічних умов утримання та від наявності збудників бактеріальних та вірусних хвороб. Захворювання, викликане лише метапневмовірусом, протікає в легкій формі.

Найбільш важко хвороба протікає в індичок у віці 1–42 діб, у бройлерів 28–42 діб, несучок, племінної птиці 25–35 тижнів. Із збільшенням віку сприйнятливість знижується.

У період вираженої клінічної картини хвороби збудник виділяється в зовнішнє середовище з послідом, трахеальним слизом. У поєднанні з несприятливими факторами зовнішнього середовища, що знижують загальну резистентність організму та зараженням *E. coli* захворювання проявляється у своїй найважчій формі – синдром опухлої голови, який характеризується опуханням голови та шиї з характерними респіраторними ознаками і зниженням несучості. Виникає синдром при інфікуванні метапневмовірусом птиці бройлерів, несучок, племінної птиці.

Найтяжче це захворювання протікає у молодій птиці. У бройлерів, племінної птиці та товарної несучки хвороба проявляється в однотижневому віці. Під час хвороби птиця пригнічена, погано їсть корм, спостерігається розлад функції органів дихання, птиця витягує шию вперед, робить позіхальні рухи. Із дзьоба витікає спочатку катаральний, потім гнійний ексудат, а також характерні: кон'юнктивіт, сльозотеча, запалення шкіри навколо очей, виділення з носових ходів, а пізніше – пінні виділення з очей. Через гнійний кон'юнктивіт, запалення і набряк підочних і периорбітальних синусів, очна щілина різко звужена (“вузькоока птиця”). Як наслідок прояву набряку і запалення сполучної тканини голови розвивається синдром “опухлої голови”. Крім того, у хворої птиці відзначають нервові явища, що виражаються хиткою ходою, викривленням шиї, дезорієнтацією. Через сепсис, що зумовлюється кишковою паличкою, відбувається загибель птиці.

У дорослої птиці спостерігається зниження несучості (від 5 до 30%) і погіршення якості яєць (депігментація шкаралупи). При ускладненні секундарною мікрофлорою характерна діарея з екскрементами зеленого кольору.

Інфекційний ринотрахеїт – це гостра вірусна інфекція молодих та племінних індиків, яка характеризується респіраторними ознаками, високою смертністю та захворюваністю, зниженням яєчної продуктивності та погіршенням якості яєць (депігментація шкаралупи).

МПВІ характеризується респіраторними порушеннями: чхання, трахеальні хрипи, назальні виділення, а також кон'юнктивіти, набряк інфраорбітальних синусів, нервові явища, малорухливість, сонливість, дезорієнтація. Часто спостерігається діарея. Послід зеленувато-коричневого кольору, з-за наявності домішок жовчі.

МПВІ часто протікає в асоціації з такими хворобами як хвороба Ньюкасла (НХ), інфекційний бронхіт курей (ІБК), респіраторний мікоплазмоз (РМП), СЗН-76, низькопатогенний пташиний грип (LPAI), інфекційний ларинготрахеїт (ЛТ) і може мати подібні клінічні ознаки з перерахованими вище інфекціями. В результаті цього діагностика значно затруднена. При патологоанатомічному розтині спостерігається набрякання сполучної тканини голови, серозно-гнійні запалення носових шляхів та синусів, а також хронічні ентерити, аеросакуліти, перитоніти та запалення яєчників.

Зустрічається випотівання фібрину або крові у підшкірну клітковину, яка надає голові синювато-зеленого кольору (гемосидероз).

Патзміни не є характерними і обумовлені присутністю бактеріальної флори. МПВІ протікає спільно з бактеріальними інфекціями, які можуть бути викликані одним із збудників, таких як *E.coli*, *Ornithobacterium rhinotracheale* (ORT), *Mycoplasma gallisepticum* (Mg), *Bordetella* spp., *Pasteurella* spp., *Moraxella* spp., *Pseudomonas*. При цьому бактеріальні інфекції є вторинними (секундарними). При патологоанатомічному розтині виявляються такі ураження, як риніт, трахеїт, синусит в тканинах опухлої голови: серозний,

гнійний або фібринозний ексудат, застійні явища в легенях; при ускладненні секундарною інфекцією (*E.coli*) має місце перикардит, пневмонія. Іноді спостерігається накопичення сечокислих солей в сечоводах, дрібні некротичні вогнища в печінці.

II. Діагностика захворювання птиці на МПВІ

1. Діагноз на МПВІ ставлять комплексно на підставі епізоотологічних даних, клінічних ознак хвороби, патологоанатомічних змін і лабораторних досліджень (виділення, ідентифікація вірусу і виявлення специфічних антитіл у птиці, що переохворіла). Основне значення мають лабораторні дослідження – виділення вірусу на курячих ембріонах (КЕ), трахеальній органій культурі (ТОК) курячих або індичих ембріонів, а також виявлення антитіл (АТ) у сироватці крові. Вірус вдається виділити тільки в період спалаху хвороби. Через 10 діб після захворювання ізолювати його не вдається. Тому патологічний матеріал необхідно відбирати на початку захворювання (у перші три доби) і направляти в лабораторію.

2. Для вірусологічних досліджень надсилають птицю з видимими клінічними ознаками 4–5 голів, 4–5 трупів птиці на початковій стадії захворювання. Як патологічний матеріал використовують підочні синуси, трахею, легені, нирку, уражену голову з шиєю, патматеріали-зіскоби з уражених носових пазух, носові виділення, змиви з носових пазух, гортані, трахеї. Для встановлення діагнозу МПВІ у живої птиці необхідно відібрати зразки мазків з ротоглотки, з носових пазух, гортані, трахеї, зразки крові. Для дослідження відбирають не менше 20 парних зразків мазків або зразків крові з кожного пташника від однієї й тієї ж птиці з інтервалом 2–3 тижні. Можливість виявити МПВІ значно зростає, якщо зразки збирають до початку прояву клінічних ознак і від поголів'я птахів, які не виявляють клінічних ознак, і птахів з різним ступенем прояву клінічних ознак від легкої до важкої.

Діагностика заснована на виявленні антитіл у хворої та перехворілої птиці, за допомогою РНГА, РН, а також застосування методів непрямой імунофлюоресценції, реакції імунодифузії та тест діагностику ІФА-ELISA. Для індикації вірусу застосовують такий метод діагностики як ПЛР, який дозволяє виявляти МПВІ безпосередньо у зразках тканин.

3. Проведення лабораторних досліджень для метапневмовірусної інфекції у курчат-бройлерів може бути проведена із запровадженням алгоритмів:

1) за можливості послуговуватися тільки методом ІФА:

якщо клінічні прояви мають гострий характер і проявляються на 2–3 тижні життя, відбір сироваток крові проводять за перших клінічних ознак і через 2–3 тижні після цього;

коли спостерігаються помірні респіраторні проблеми впродовж відгодівлі та за зниження виробничих показників у кінці відгодівлі, рекомендується відбирати зразки від птиці на забої.

Слід уникати відбору проб для ІФА до 14-денного віку, оскільки існує можливість виявлення материнських антитіл. Винятком є випадки, коли метою відбору проб є саме оцінювання материнських антитіл, тоді забір зразків бажано проводити у птиці віком у 2–3 дні.

2) за можливості застосовувати ІФА та молекулярну діагностику (ПЛР):

за перших клінічних проявів потрібно відібрати зразки (змиви з носових пазух, трахеї і периорбітальних синусів) для ПЛР дослідження;

не слід відбирати проби від птиці з найважчими клінічними проявами. Рекомендується відбирати матеріал на дослідження від тих особин інфікованого стада, у яких клінічні симптоми виявлено на початковій стадії;

для ІФА-дослідження потрібно відібрати зразки сироваток крові від птиці із цього самого стада у віці забою, який залежить від виду птиці.

III. Профілактика захворювання птиці на МПВІ

1. Птахогосподарства (пташник, ферми, відділення) функціонують в режимі закритого типу. Категорично заборонено вхід у виробничі зони сторонніх осіб, а також в'їзд будь-якого виду транспорту, не пов'язаного з обслуговуванням господарства.

2. Комплектування стада птиці тільки з господарств, благополучних щодо МПВІ і птицею одного віку. Багатопверхові і зблоковані одноповерхові пташники допускається комплектувати позалево тільки одновіковими партіями птиці, при цьому для всього пташника різниця у віці для молодняка не повинна перевищувати п'ять днів, для дорослої птиці – 15 днів. Забороняється підсаджувати додатково птицю замість загиблої або вибракуваної.

3. Дотримання міжциклових профілактичних перерв із проведенням очищення, дезінфекції приміщень та контролю якості дезінфекції. Перед розміщенням чергової партії птиці при клітковому утриманні мінімальна міжциклова профілактична перерва становить три тижні. Дні профілактичної перерви обчислюються з моменту відправки останньої партії птиці з приміщення до початку нового завантаження, при цьому птахівниче приміщення повинно знаходитись вільним після закінчення дезінфекції не менше п'яти днів.

4. Проведення дезінфекції завезених інкубаційних яєць.

5. Оскільки специфічного лікування не розроблено, проводити вакцинацію батьківського стада і сприйнятливого молодняка у неблагополучних та загрозливих господарствах вакцинами відповідно з настановами щодо їх використання.

Для профілактики інфекції в птахогосподарствах України застосовуються як інактивованні, так і живі вакцини з атенуйованих штамів. Живі вакцини використовують для індиків, бройлерів і первинної імунізації племінних курей і промислових несучок з послідувальною ревакцинацією інактивованою вакциною. Інактивовані масляно-емульсійні вакцини застосовують на початку яйценосності. Курчата, індичата, вакциновані у добовому віці аерозольно живою вірус- вакциною, резистентні, навіть якщо в сироватці крові немає специфічних антитіл. Перехворіла птиця резистентна до зараження гомологічним штамом протягом 5–6 місяців. Вакцинація птиці одним серотипом викликає стійкість до інших. Чим вище різниця в антигенній структурі ізолятів вірусу, тим нижче перехресна стійкість. У резистентності птиці важливу роль відіграє місцевий тканинний імунітет респіраторного тракту.

Ефективність вакцинації залежить від імуногенності вакцинного штаму, наявності пасивного імунітету, віку курчат, дози і методу введення вакцини, дотримання термінів між щепленнями, техніки вакцинації. Тому схема і метод вакцинації повинні розроблятися для кожного господарства, виходячи з їх епізоотичної ситуації. При проведенні профілактичної вакцинації необхідно дотримуватися створення 100%-го напруженого імунітету у птиці всіх вікових груп. Цього можна досягти в тому випадку, якщо в господарстві добре організована система контролю поствакцинального імунітету. Ефективність вакцинації проти МПВІ можна оцінювати наступними методами: біопробу, визначенням титру антитіл у сироватці крові методом ІФА, РНГА.

Напруженість імунітету перевіряють також за декілька днів перед наступною вакцинацією. У загрозованих і неблагополучних господарствах напруженість імунітету у дорослої птиці перевіряють через кожні 60 днів.

Вакцинацію вважають ефективною, якщо у 80% і більше досліджених зразків сироватки крові знаходять високі титри антитіл, а менші служать показником необхідної ревакцинації. Не можна застосовувати живу вакцину

одночасно з іншими респіраторними вакцинами. Інтервал між вакцинацією проти МПВІ та іншими респіраторними інфекціями повинен бути не менше 7–10 днів. При ускладненні хвороби бактеріальною флорою необхідно проводити антибіотикотерапію.

6. Забезпечення роздільної інкубації завезених у господарство інкубаційних яєць та яєць, які отримані від власних батьківських стад.

7. Дотримання зоогігієнічних нормативів щодо утримання та годівлі птиці у кожному птахогосподарстві (фермі).

8. Проведення аерозольної дезінфекції приміщень у присутності птиці ветеринарними препаратами, що зареєстровані в Україні.

9. Трупі птиці, відходи інкубації утилізують відповідно до вимог встановлених законодавством.

10. Лабораторний контроль, починаючи з 25-денного віку, з метою контролю епізоотичного стану, розробки схеми вакцинації та вибору необхідної вакцини.

11. У птахогосподарстві необхідно постійно здійснювати заходи зі знищення гризунів, ектопаразитів і недопущення контакту птиці з синантропною і дикою перелітною птицею.

12. Проведення регулярного дослідження на МПВІ районними/міжрайонними, регіональними державними лабораторіями ветеринарної медицини, ДНДІ з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи при вирощуванні птиці, завезеної з-за кордону.

13. Ветеринарним спеціалістам птахогосподарств спільно з представниками територіальних органів Держпродспоживслужби необхідно вживати заходів зі створення в районах розташування птахівницьких господарств імунних зон по захворюваннях, що становлять загрозу для птахогосподарств, шляхом проведення вакцинації птиці, що знаходиться в особистих селянських господарствах громадян (у радіусі не менше 5 км).

14. Працівники птахогосподарств повинні дотримуватися закритого режиму роботи та правил особистої гігієни.

15. Для запобігання занесенню збудників інфекції на територію птахогосподарств (ферм) і господарств різних форм власності працівникам цих господарств не рекомендується утримання свійської птиці для власних потреб або декоративної (папуг, канарок тощо.).

Рекомендується продавати працівникам продукцію птахівництва для власних потреб з метою уникнення необхідності тримати птицю в особистих господарствах.

IV. Заходи при виявленні захворювання птиці на МПВІ

1. У випадку захворювання або підозри на захворювання птиці на МПВІ власник та/або спеціалісти ветеринарної медицини, які обслуговують дане господарство, зобов'язані негайно в усній формі повідомити про це територіальний орган Держпродспоживслужби і до прибуття спеціалістів ветеринарної медицини району (міста) у господарстві вжити заходів щодо ізоляції хворої або підозрілої на захворювання птиці від здорової птиці птахогосподарства.

2. У разі підтвердження інфекції проводиться епізоотологічне розслідування з метою визначення походження та шляхів занесення збудника хвороби.

3. Птахогосподарство (пташник, ферма, відділення), у якому встановлено метапневмовірусна інфекція птиці, рішенням ДНПЗ оголошують неблагополучним і вводять карантинні обмеження при яких:

1) забороняється:

переміщення птиці (крім відправлення птиці на забій), інвентарю, кормів між пташниками (відділеннями) у межах господарства;

вивезення інкубаційних яєць і птиці в інші господарства для інкубації та комплектації стада;

використовувати яйця (інкубаційні яйця, яйця для харчових цілей) без обов'язкової дезінфекції, проведеної якнайшвидше після знесення (парами формальдегіду або іншими дезінфекційними засобами, які зареєстровані в Україні згідно з настановами щодо їх застосування).

2) дозволяється:

інкубація яєць, одержаних від птиці благополучних пташників, при умові їх використання для відтворення стада в межах даного господарства;

вивозити з благополучних пташників птицю на м'ясопереробні підприємства, хвору птицю забивають на санітарній бойні, а при її відсутності – на загальній лінії, з послідуною ретельною механічною очисткою та дезінфекцією або в окремі санітарні дні.

4. Для забезпечення технологічного процесу у виробничій зоні виділити спеціальний внутрішньогосподарський транспорт та розділити транспортні шляхи на території господарства, уникаючи їх перетинання на "чисті" (підвезення кормів, птиці) та "брудні" (вивезення гною, загиблої птиці, відходів забою).

5. Звести до мінімуму виробничі контакти та пересування персоналу між виробничими ділянками на території господарства (закріпивши персонал за відповідною виробничою ділянкою).

6. Чітко окреслити “брудні” та “чисті” зони в господарстві і не допускати пересування персоналу в іншу зону, без зміни спецодягу та знезараження взуття.

7. Забезпечити обслуговуючий персонал необхідною кількістю комплектів спецодягу та взуття і організувати централізоване його знезараження та прання.

Промаркувати та закріпити обладнання, інвентар, спецодяг, взуття та інші предмети догляду за виробничими ділянками, без права передачі цих засобів на іншу ділянку без попереднього знезараження.

8. У неблагополучних господарствах батьківське стадо вакцинують інактивованою вакциною, а сприйнятливий молодняк живими вірус-вакцинами проти МПВІ згідно з інструкціями щодо їх застосування і даними серологічних і вірусологічних досліджень.

9. При виникненні хвороби у молодняка товарних господарств проводять вибраковку хворої та некондиційної птиці з наступною їх утилізацією. Решта молодняка вакцинується вірус-вакцинами згідно з інструкціями щодо їх застосування.

10. У бройлерних господарствах весь санітарний брак утилізують, кондиційну хвору птицю відправляють на промислову переробку. Умовно здорову птицю (без видимих клінічних ознак) після закінчення технологічного циклу направляють на забій без обмежень. Ветеринарно-санітарна оцінка м'яса після забою проводиться відповідно до вимог встановлених законодавством.

Пух і перо дезінфікують.

11. При виявленні МПВІ у племінних господарствах хвору дорослу птицю відправляють на забій, а умовно здорову використовують для отримання товарних яєць з наступним забоєм птиці.

12. Тушки забитої птиці з неблагополучних пташників направляють на промислову переробку в межах адміністративного району. При відсутності переробки в районі – в межах регіону. Тушки з благополучних пташників реалізують після проведення ветеринарно-санітарної експертизи та лабораторних досліджень.

13. З метою прискорення ліквідації метапневмовірусної інфекції допускається забій усієї птиці неблагополучного пташника (відділення, ферми, птахогосподарства), не чекаючи закінчення терміну експлуатації, за розпорядженням керівника територіального органу Держпродспоживслужби району та за згодою керівника (власника) птахогосподарства.

14. Відходи інкубації утилізують відповідно до вимог встановленого законодавства.

15. Здійснюють щоденний контроль епізоотичної ситуації у господарстві.

16. Проводять механічне очищення, миття і дезінфекцію тари, а також транспортних засобів, призначених для перевезення вибракованої птиці, посліду, дезінфекцію спецодягу після закінчення роботи, контейнерів для перевезення птиці та яєць, очищення, чергову та заключну аерозольні дезінфекції неблагополучних пташників, інкубаторів, підсобних приміщень.

обладнання, засобів транспорту, а також вологу дезінфекцію виробничої території. Дезінфекція проводиться відповідно до вимог встановлених законодавством.

Використовуються деззасоби, які зареєстровані в Україні згідно з настановами щодо їх використання.

17. Проводять біотермічну обробку посліду, підстилки з неблагополучних пташників протягом чотирьох місяців.

18. Проводити відстріл диких і синантропних птахів, які мешкають на території господарства (за умови отримання дозволу Міністерства екології і природних ресурсів України) і направляти матеріали у державну лабораторію ветеринарної медицини для досліджень.

19. Постійно спостерігають та вибірково досліджують сприйнятливую птицю у населених пунктах, розташованих поблизу господарства. При виявленні в приватному секторі хворої або підозрілої в захворюванні птахи на МПВІ слід діяти згідно даної інструкції.

20. Обмеження знімаються з господарства через один місяць після останнього забою хворої чи перехворілої птиці і після проведення заключних ветеринарно-санітарних заходів з ліквідації захворювання.

21. Після зняття обмежень із птахогосподарств, у яких птиця вакцинується проти даного захворювання, дозволяється реалізовувати інкубаційні яйця після їх обов'язкової дворазової дезінфекції парами формальдегіду, 2%-ним розчином віркону або іншими деззасобами, які зареєстровані в Україні і використовуються згідно з настановами.

22. Реалізація птиці, незалежно від віку, дозволяється тільки в господарства, які вакцинують птицю проти метаневмовірної інфекції.

23. Благополучними вважаються господарства, у яких захворювання птиці на МПВІ не спостерігалось протягом одного року після останнього випадку захворювання.

V. Правила безпеки для обслуговуючого персоналу в неблагополучних щодо МПВІ птиці птахогосподарствах

1. Працівники птахогосподарств повинні проходити попередній (до прийняття на роботу) і періодичні (один раз на рік) профілактичні медичні огляди відповідно до вимог встановлених законодавством.

2. Обслуговуючий персонал повинен забезпечуватись чистим робочим одягом і взуттям, миючими та дезінфікуючими засобами, спецодягом, засобами індивідуального захисту (ЗІЗ), які мають запобігати інфікуванню.

3. Серед працівників птахогосподарств необхідно обов'язково проводити навчання з питань дотримання правил особистої гігієни і техніки безпеки при користуванні дезінфікуючими засобами, надання першої медичної допомоги.

4. Всі особи, які залучаються до робіт з проведення ветеринарно-санітарних заходів, повинні знати і дотримуватися правил техніки безпеки при користуванні деззасобами, а також експлуатації дезінфекційних машин і установок. Основними вимогами із дотримання правил техніки безпеки при проведенні ветеринарно-санітарних заходів є:

профілактика отруєнь деззасобами;

профілактика інфікування збудниками антрополоозних захворювань; протипожежні заходи на об'єкті дезінфекції.

5. При проведенні (вологої, аерозольної) дезінфекції та інших заходів при роботі з деззасобами, що подразнюють слизову оболонку очей, органи дихання, викликають опіки шкіри (препарати хлору і формальдегіду, розчини їдких лугів і кислот тощо) працювати необхідно в протигазі, спецодязі (комбінезон, халат, прогумований фартух, гумові чоботи, захисні окуляри, гумові рукавиці).

6. Під час приготування миючих і дезінфікуючих розчинів та пересипання пилоподібних мийних засобів із заводської упаковки у витратну використовують такі ЗІЗ: респіратори або ватно-марлеві пов'язки, захисні окуляри, гумові рукавички, прогумовані фартухи і гумові чоботи. Вибирають засоби індивідуального захисту органів дихання (ЗІЗОД) відповідно до їх технічних характеристик, а також до фізичних, хімічних, токсичних, бактеріологічних та інших властивостей об'єктів (матеріалів) дослідження (роботи) – окремо для кожного виду робіт і технологічних процесів.

7. Аптечка першої допомоги повинна бути укомплектована засобами, що нейтралізують дезінфекційні речовини, які використовуються і настанови щодо їх використання.

8. Після проведення ветеринарно-санітарних робіт обличчя та руки необхідно вимити теплою водою з милом, руки продезінфікувати.

9. Для миття рук використовують рідкі миючі засоби, які дозволені для використання в Україні. Для запобігання ризику перехресного інфікування під час обробки рук персоналу необхідно використовувати настінні ліктьові дозатори або індивідуальні упаковки зі шкірними антисептиками безконтактний умивальник, безконтактний дозатор для мила, безконтактний

дозатор для антисептика, пристрої для сушіння рук або дозатор одноразовими рушниками-серветками.

10. Санітарно-побутове обслуговування забезпечують через обладнання та належне утримання гардеробних, душових кімнат, побутові приміщень, приміщень відпочинку, туалетів, умивальників тощо. Згідно галузевими нормами з врахуванням чисельності працівників на підприємстві повинні функціонувати душові кімнати, туалети, приміщення для відпочинку, кімнати особистої гігієни жінок, приміщення та пристрої для обігріву та охолодження, приміщення для прання, хімічного чищення, сушіння спецодягу.

11. До роботи з хворою птицею не допускаються особи з ознакам будь-яких захворювань або нездужання, старші 65 або молодші 18 років вагітні жінки.

**Директор Департаменту аграрної політики
та сільського господарства**

В. Топчій

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України “Про затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації метапневмовірусної інфекції птиці ”

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Розробка проекту наказу “Про затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації метапневмовірусної інфекції птиці” зумовлена тим, що на сьогодні в Україні існує можливість виникнення метапневмовірусної інфекції птиці, яка може спричинити значні економічні збитки у птахівництві і становить загрозу здоров'ю людини.

Метапневмовірусна інфекція птиці входить до списку МEB (Міжнародне епізоотичне бюро) як небезпечна і може становити загрозу для здоров'я людини.

Епізоотичний стан щодо метапневмовірусної інфекції не з'ясований, хоча значна частина птахогосподарств проводить профілактичне щеплення проти цього захворювання. Проте, не зважаючи на постійне використання вакцин, вірус метапневмовірусної інфекції птиці продовжує циркулювати та уражувати птицю .

При проведенні паталого-анатомічного розтину птиці спеціалісти ветеринарної медицини, виявляють паталого-анатомічні зміни, які характерні для метапневмовірусної інфекції, хоча офіційно захворювання не зареєстровано. Зважаючи на це існує ймовірність спалахів метапневмовірусної інфекції птиці.

Економічні збитки складаються з втрат, обумовлених смертністю до 40%, низької конверсії корму, підвищеним вибраковуванням птиці, зниженням продуктивності (у бройлерів - зниження середньодобового приросту, у несучок зниження несучості до 30% і виводимості курчат, у індичок - зниження несучості до 70%), затрати на проведення лікувальних і санітарних заходів.

На цей час в Україні не існує нормативного акта (Інструкції) з профілактики та ліквідації цієї інфекційної хвороби.

Беручи до уваги те, що дана інфекція може спричинити збитки та втрати у птахівництві існує загроза захворювання людей на метапневмовірусну інфекцію, враховуючи досягнення та розробки сучасної науки щодо діагностики, лікування, профілактики захворювання на метапневмовірусну інфекцію, виникла необхідність у розробці проекту наказу “Про затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації метапневмовірусної інфекції птиці” (далі-Інструкція).

2. Мета і шляхи її досягнення

Мета розробки Інструкції полягає в забезпеченні епізоотичного благополуччя України щодо метапневмовірусної інфекції птиці, покращення методів боротьби з цим захворюванням, покращення можливостей реагування при спалаху та оздоровлення неблагополучних птахогосподарств, а також зменшення або усунення ризиків виникнення та поширення метапневмовірусної інфекції у птахівничих господарствах різних форм власності, усунення ризиків виникнення захворювання людей, визначення заходів безпеки у птахогосподарствах для забезпечення профілактики та ліквідації метапневмовірусної інфекції птиці.

3. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діє Закон України “Про ветеринарну медицину”. Реалізація акта не потребує внесення змін, розроблення нових чи визнання актів такими, що втратили чинність.

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту наказу не потребує додаткових фінансових витрат.

5. Позиція заінтересованих органів

Проект наказу потребує погодження з Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством екології та природних ресурсів України, Державною регуляторною службою України та підлягає державній реєстрації в Міністерстві юстиції України.

6. Регіональний аспект

Проект наказу не стосується питань розвитку адміністративно-територіальних одиниць, а також функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку.

6¹. Запобігання дискримінації

У проекті наказу відсутні положення, які містять ознаки дискримінації. Громадська антидискримінаційна експертиза не проводилась.

7. Запобігання корупції

У проекті наказу відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень. Громадська антикорупційна експертиза не проводилась.

8. Громадське обговорювання

Проект наказу розміщено та оприлюднено на офіційних веб-сайтах Міністерства аграрної політики та продовольства України та Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.

8¹ Розгляд Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій

Проект постанови не стосується наукової сфери та науково-технічної діяльності.

9. Позиція соціальних партнерів

Проект наказу не стосується соціально-трудової сфери.

10. Оцінка регуляторного впливу

Проект наказу є регуляторним актом.

10¹. Вплив реалізації акта на ринок праці

Проект наказу не має впливу на ринок праці.

11. Прогноз результатів

Прийняття наказу забезпечить у повній мірі організацію та контроль епізоотичною ситуацією щодо метапневмовірусної інфекції птиці, покраще методів боротьби з цим захворюванням, покращення можливостей реагування спалах та оздоровлення неблагополучних птахогосподарств та визначить зах безпеки у птахогосподарствах для забезпечення профілактики та ліквіди метапневмовірусної інфекції птиці.

**Перший заступник Міністра
аграрної політики та
продовольства України**

Максим МАРТИНУК

“ ” _____ 2018 року

**Повідомлення про оприлюднення
проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України
“Про затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації
метапневмовірусної інфекції птиці ”**

Мета розробки зазначеної Інструкції полягає в забезпеченні епізоотичного благополуччя України щодо метапневмовірусної інфекції птиці, покращенні методів боротьби з цим небезпечним захворюванням, покращенні можливостей реагування на спалах та оздоровлення неблагополучних птахогосподарств, а також зменшення або усунення ризиків виникнення та поширення метапневмовірусної інфекції у птахівничих господарствах різних форм власності, шляхом визначення заходів безпеки у птахогосподарствах для забезпечення профілактики та ліквідації метапневмовірусної інфекції птиці.

Проект наказу оприлюднений шляхом його розміщення в мережі Інтернет на офіційних веб-сайтах Мінагрополітики (www.minagro.gov.ua, розділ «Регуляторна політика») та Держпродспоживслужби (www.consumer.gov.ua, розділ – Діяльність, підрозділ – Обговорення проектів документів).

Зауваження та пропозиції стосовно проекту у письмовій та електронній формі просимо надавати протягом місяця з дня оприлюднення проекту наказу та аналізу регуляторного впливу в мережі Internet за адресами:

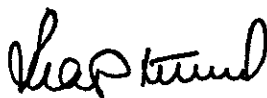
01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 24, Міністерство аграрної політики та продовольства України, e-mail: info@minapk.gov.ua.

01001, м. Київ, вул. Б. Грінченка, 1, Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, e-mail: info@consumer.gov.ua.

03151, м. Київ, вул. Донецька, 30, телефон/факс: (044)242-30-35, 242-30-33, e-mail: dpc10@meta.ua, Державного центру ветеринарної медицини птахівництва.

01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, Державна регуляторна служба України, e-mail: inform@dkrp.gov.ua.

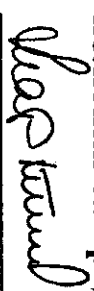
**Перший заступник Міністра
аграрної політики та
продовольства України**

Максим МАРТИНЮК

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший заступник Міністра аграрної
політики та продовольства України

Максим МАРТИНЮК

« _____ » _____ 2018 року

Зміна

до Плану діяльності Міністерства аграрної політики та продовольства України з підготовки проектів
регуляторних актів на 2018 рік

№ з/п	Назва проекту регуляторного акта	Обґрунтування необхідності прийняття проекту регуляторного акта	Структурні підрозділи Міністерства та центральні органи виконавчої влади, що відповідають за розробку проекту регуляторного акта	Строк подання проекту регуляторного акта до Міністерства юстиції України

Проекти наказів Мінагрополітики

1	“Про затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації метапневмовірусної інфекції птиці”	Мета розробки Інструкції полягає в забезпеченні епізоотичного благополуччя України щодо метапневмовірусної інфекції птиці, покращенні методів боротьби з цим небезпечним захворюванням, покращенні можливостей реагування на спалах та оздоровлення неблагополучних птахогосподарств, а також зменшення або усунення ризиків виникнення та поширення метапневмовірусної інфекції у птахівничих господарствах різних форм власності, усунення ризиків для виникнення харчових токсикоінфекцій для людей шляхом визначення заходів безпеки у птахогосподарствах для забезпечення профілактики та ліквідації метапневмовірусної інфекції птиці.	Мінагрополітики, Держпродспоживслужба	II квартал

При проведенні паталого-анатомічного розтину птиці спеціалісти ветеринарної медицини, виявляють паталого-анатомічні зміни, які характерні для метапневмовірусної інфекції, хоча офіційно захворювання не зареєстровано. Зважаючи на це існує ймовірність спалахів метапневмовірусної інфекції птиці.

Економічні збитки складаються з втрат, обумовлених смертністю до 40%, низькою конверсією корму, підвищеним вибраковуванням птиці до 20%, зниженням продуктивності (у бройлерів - зниження середньодобового приросту, у несучок зниження несучості до 30% і виводимості курчат, у індичок - зниження несучості до 70%), витрати на утилізацію загиблої птиці, витратами на проведення лікувально-профілактичних заходів.

Якщо взяти економічні збитки на прикладі одного господарства потужністю до 10000 тис голів птиці то втрати складатимуть орієнтовно 800 тис. грн. (недоотримання продукції, загибель, вибраковування, відставання у рості і розвитку, проведення лікувальних і санітарних заходів, витрати на утилізацію загиблої птиці). При виникненні спалаху хвороби на господарство накладаються карантинні обмеження, при яких забороняється переміщення птиці, вивіз птахопродукції в торгівельну мережу, крім їх переробки на м'ясні консерви, а також її експорт. Втрати при забороні на експорт при карантинних обмеженнях може залежити від обсягів експортних поставок і порушення термінів постачання згідно укладеного контракту.

Беручи до уваги вищезазначене, проблема можливості виникнення і розповсюдження метапневмовірусної інфекції птиці в Україні не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів і потребує окремого державного регулювання, оскільки у даному випадку стає реальною загроза як неконтрольованого поширення територією України метапневмовірусної інфекції, так і значних економічних збитків при її виникненні.

Вказану проблему передбачається вирішити шляхом прийняття проекту наказу, що дозволить:

встановити порядок проведення профілактичних заходів щодо даної хвороби;

провести ветеринарно-санітарні заходи направлені на ліквідацію хвороби у випадку виникнення у господарстві та попередити його;

визначити процедури поводження з продукцією тваринного походження, одержаною в неблагополучних господарствах.

Профілактичні заходи, які пропонуються у проекті наказу зможуть адекватно вирішити проблему та мінімізувати витрати для суб'єктів господарювання, яким необхідно буде виконувати відповідні заходи.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-

Аналіз регуляторного впливу проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України “Про затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації метапневмовірусної інфекції птиці”

I. Визначення проблеми

Розробка проекту наказу “Про затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації метапневмовірусної інфекції птиці” зумовлена тим, що на сьогодні в Україні існує можливість виникнення метапневмовірусної інфекції птиці, яка може спричинити значні економічні збитки у птахівництві і становить загрозу здоров'ю людини.

За даними Державної служби статистики України, станом на 01.01.2018 року поголів'я птиці в Україні становило:

господарства населення – 92263,4 тис тис. голів;

сільськогосподарські підприємства – 112839,5 тис. голів;

Станом на 01.01.2018 року в Україні налічувалось 480 птахогосподарств різного напрямку.

Серед інфекційних хвороб при виникненні і подальшому поширенні через продукцію птахівництва важливе місце займає метапневмовірусна інфекція птиці, яка входить до списку МЕБ (Міжнародне епізоотичне бюро) як небезпечна і може становити загрозу для здоров'я людини.

Небезпечні хвороби, що входять до списку МЕБ - заразні хвороби тварин, що можуть швидко поширюватися у значних масштабах незалежно від державних кордонів, які можуть мати значні соціально-економічні наслідки або становити загрозу для здоров'я людини чи тварини і суттєво вплинути на міжнародну торгівлю тваринами та продуктами тваринного походження).

На цей час в Україні не існує нормативно-правового акта (Інструкції), що регулює дії суб'єктів господарювання і органів влади, відповідальних за контроль за здоров'ям і благополуччям птиці, при виникненні метапневмовірусної інфекції птиці.

Слід також зазначити, що відсутність відповідного державного регулювання, за умов необхідності збереження належного рівня безпечності та якості харчових продуктів, а також потреби у просуванні продукції птахівництва на зовнішніх ринках, є суттєвим негативним чинником з точки зору іміджу України.

Метапневмовірусна інфекція зустрічається в таких країнах як Ізраїль, США, Канада, Англія, Північна Ірландія, Бразилія, Марокко і Росія.

Епізоотичний стан щодо метапневмовірусної інфекції не з'ясований, хоча значна частина птахогосподарств проводить профілактичне щеплення проти цього захворювання. Проте, не зважаючи на постійне використання вакцин, вірус метапневмовірусної інфекції птиці продовжує циркулювати та уражувати птицю.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю розробки зазначеної Інструкції полягає в забезпеченні епізоотичного благополуччя в птахівничих господарствах України щодо метапневмовірусної інфекції птиці, чіткому врегулюванню відносин між службою ветеринарної медицини та суб'єктами господарювання незалежно від форм власності, виробництві продукції птахівництва гарантованої якості і безпеки та недопущенні захворювання людей на метапневмовірусну інфекцію, при обслуговуванні птиці або при вживанні продукції птахівництва з неблагополучних птахогосподарств (пташників, ферм тощо), недопущення втрат, економічних збитків у птахівництві і у суб'єктив господарювання, стабільний ріст і розвиток птахівництва в Україні, збільшення кількості суб'єктів господарювання у галузі птахівництва, виробництво продукції птахівництва гарантованої якості і безпеки.

Ціллю державного регулювання також є покращення інвестиційної привабливості птахівничої галузі, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції птахівництва на зовнішніх ринках, сприяння виведенню на зовнішні ринки української продукції.

Крім того, прийняття проекту наказу забезпечить правове підґрунтя для здійснення ветеринарно-санітарних заходів у відповідності до встановленого законодавства України.

III. Визначення альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Збереження status quo- залишити все так, як є.
Альтернатива 2	Часткове заповнення правової прогалини. Відсутність потреби витратитись на заходи з профілактики. Проте в разі виникнення хвороби та конфліктних ситуацій, пов'язаних із необхідністю проведення лікувальних заходів і оздоровлення господарства можливі небажані конфлікти та суперечки щодо правового статусу рекомендаційних норм. Можливість часткового попередження негативних наслідків при виникненні хвороби
Альтернатива 3	Прийняття проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації метапневмовірусної інфекції птиці".

2. Визначення альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні	Витрати відсутні. Проте в разі виникнення епізоотії, за відсутності необхідного регулювання неминучі, пов'язані із неконтрольованим поширенням збудника та втратами господарств від вимушеного забою, загибелі птиці, знищення продукції тощо. Втрати в об'ємах виробництва, потужності і рентабельності, пов'язані з хворобою і витратами на її ліквідацію. Дезорганізація місцевих ринків і сільської економіки через спалахи хвороби і прийняття мір по стриманню її і розповсюдження. Обмеження залучення інвестицій в аграрний сектор економіки. Зменшення в Україні птахопродукції вітчизняного виробництва і заміна її імпортом. Економічні втрати пов'язані із заборонами з боку торговельних партнерів України.
Альтернатива 2	Часткове заповнення правової прогалини. Відсутність потреби витратитись на заходи з профілактики. Можливість часткового попередження негативних наслідків при виникненні хвороби	Витрати на доведення нових вимог до суб'єктів господарювання, ЦОВВ та ветеринарних фахівців мають бути здійснені в межах наявного фінансування. Витрати можливі для тих суб'єктів, що не виконуватимуть рекомендації та застосують профілактичні заходи на власний розсуд і будуть складатися з втрат господарства від вимушеного забою, загибелі птиці, знищення продукції тощо. Втрати в об'ємах виробництва, потужності і рентабельності, пов'язані з хворобою і витратами на її ліквідацію. Дезорганізація місцевих ринків і сільської економіки через спалахи хвороби і прийняття мір по її стриманню і розповсюдженню. Обмеження залучення інвестицій в аграрний сектор економіки. Зменшення в Україні птахопродукції вітчизняного виробництва і заміна її імпортом. Економічні втрати пов'язані із заборонами з боку торговельних партнерів України.

Альтернатива 3	Заповнення правової прогалини. Створення повноцінного регулювання, що дозволить мінімізувати ризики від поширення хвороби та збитки від неї. Збереження іміджу та статусу країни, що дозволить вільну торгівлю продукцією птахівництва, в т.ч. і міжнародною. Залучення інвестицій у аграрний сектор економіки. Додаткові надходження до бюджету за рахунок міжнародної торгівлі (сальдо експорту та імпорту м'яса та їстівних продуктів птиці у 2017 341 128 000 дол. США). Гарантування продовольчої безпеки. Стабільний ріст і розвиток птахівництва в Україні. Збільшення кількості суб'єктів господарювання у галузі птахівництва. Забезпечить захист людини від хвороби аспергільоз і отруєння мікотоксинами гриба.	Витрати на доведення нових вимог до суб'єктів господарювання, ЦОВВ та ветеринарних фахівців мають бути здійснені в межах наявного фінансування. Витрати на 1 суб'єкта господарювання за 1 рік – 1152,5 грн. Витрати на 1 суб'єкта господарювання за 5 років – 5762,5 грн. Витрати для великих і середніх (379) за 1 рік - 436 798 грн. Витрати для малих (101) за 1 рік - 116 403 грн. Витрати для великих і середніх (379) за 5 рік - 2 183 988 грн. Витрати для малих (101) за 5 рік - 582 013 грн.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні.	Втрати, пов'язані із загибеллю поголів'я птиці, знецінення інвестицій у власне господарство. Зменшення в Україні птахопродукції вітчизняного виробництва і заміна її імпортом. Становить загрозу для здоров'я людини.
Альтернатива 2	Вигоди відсутні.	Втрати, пов'язані із загибеллю поголів'я птиці, знецінення інвестицій у власне господарство. Зменшення в Україні птахопродукції вітчизняного виробництва і заміна її імпортом. Становить загрозу для здоров'я людини

Альтернатива 3	Застосування профілактичних заходів знизить ризик виникнення, розповсюдження хвороби і економічних збитків у громадян. Збереження поголів'я птиці та інвестицій у власне господарство. Забезпечить захист людини від метапневмовірусної інфекції птиці..	Часові витрати на ознайомлення з редакцією проекту наказу - разово орієнтовно 2 години.

Оцінка впливу на сферу суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	221	158	101	480
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	46,1	32,9	21	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні	Витрати відсутні. Проте в разі виникнення епізоотії, за відсутності необхідного регулювання неминучі, пов'язані із неконтрольованим поширенням збудника та втратами господарств від вимушеного забою, загибелі птиці, знищення продукції тощо. Втрати в об'ємах виробництва, потужності і рентабельності, пов'язані з хворобою і витратами на її ліквідацію.. Дезорганізація місцевих ринків і сільської економіки через спалахи хвороби і прийняття мір по стриманню її і розповсюдження. Обмеження залучення інвестицій в аграрний сектор економіки. Зменшення в Україні птахопродукції вітчизняного виробництва і заміна її імпортом. Економічні втрати пов'язані із заборонами з боку торговельних партнерів України.
Альтернатива 2	Часткове заповнення правової прогалини. Відсутність потреби витратитись на заходи з профілактики.	Витрати можливі для тих суб'єктів, що не виконуватимуть рекомендації та застосують профілактичні заходи на власний розсуд і будуть складатися з втрат господарства від вимушеного забою, загибелі птиці.

	Можливість часткового попередження негативних наслідків при виникненні хвороби	знищення продукції тощо. Втрати в об'ємах виробництва, потужності і рентабельності, пов'язані з хворобою і витратами на її ліквідацію. Дезорганізація місцевих ринків і сільської економіки через спалахи хвороби і прийняття мір по її стриманню і розповсюдженню. Обмеження залучення інвестицій в аграрний сектор економіки. Зменшення в Україні птахопродукції вітчизняного виробництва і заміна її імпортом. Економічні втрати пов'язані із заборонами з боку торгівельних партнерів України
Альтернатива 3	Поліпшення епізоотичної ситуації в Україні. Уникнення підвищеного відходу птиці до 40%, захворюваності до 100% при виникненні хвороби, затрат на проведення лікувальних і санітарних заходів, витрат на утилізацію загиблої птиці, зниження продуктивності у птиці до 30%, а іноді до 70%, відставання у рості і розвитку, загибель ембріонів, збільшення витрат на корма, втрати привабливості продукції. Збереження капітальних інвестицій у власне господарство та поголів'я тварин. Підвищення інвестиційної привабливості, збільшення конкурентоспроможності продукції, в тому числі на зовнішньому ринку.	Витрати на проведення профілактичних заходів і лабораторних досліджень. Витрати на 1 суб'єкта господарювання за 1 рік – 503 068 грн. Витрати на 1 суб'єкта господарювання за 5 років – 2 515 340 грн. Витрати для великих і середніх (379) за 1 рік – 190 662 772 грн. Витрати для малих (101) за 1 рік – 50 809 868 грн. Витрати для великих і середніх (379) за 5 років – 953 313 860 грн. Витрати для малих (101) за 5 років – 254 049 340 грн.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Вибір оптимального альтернативного способу здійснено з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше не існуватиме);

3 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми не існуватимуть);

2 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться нерозв'язаними);

1 – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотири бальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Спосіб зберігає всі наявні недоліки, зокрема, механізм оперативного реагування на біологічні виклики неефективний. Як наслідок, можна очікувати погіршення епізоотичної ситуації, економічних збитків для держави, громадян і суб'єктів господарювання.
Альтернатива 2	2	Питання вирішується частково і може бути прийнятним за умови низького ризику появи хвороби на території України. Суб'єкт зможе самостійно обирати, як саме застосовувати заходи, передбачені рекомендаціями. Проте такий підхід є занадто ризикованим в разі виникнення хвороби і не може забезпечити захист від неконтрольованого поширення збудника і значних економічних збитків.
Альтернатива 3	4	За сучасних обставин, єдиним адекватним шляхом є запровадження належного державного регулювання заходів з

		профілактики метапневмовірусної інфекції птиці. Такий підхід відповідає світовій практиці та відображає потреби як держави, так і галузі птахівництва. Очікується, що спосіб дозволить досягти цілі, зазначеної в розділі II.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Вигоди відсутні.	Витрати відсутні. Проте в разі виникнення епізоотії, за відсутності необхідного регулювання неминучі, пов'язані із неконтрольованим поширенням збудника та втратами господарств від вимушеного забою, загибелі птиці, знищення продукції тощо. Втрати в об'ємах виробництва, потужності і рентабельності, пов'язані з хворобою і витратами на її ліквідацію. Дезорганізація місцевих ринків і сільської економіки через спалахи хвороби і прийняття мір по стриманню її і розповсюдження. Обмеження залучення інвестицій в аграрний сектор економіки. Зменшення в Україні птахопродукції вітчизняного виробництва і заміна її імпортом. Економічні втрати	Дана альтернатива є неефективною, оскільки є більш витратною та не дозволяє вирішити поточні проблеми щодо виникнення та розповсюдження інфекційних захворювань птиці.

		пов'язані із заборонами з боку торговельних партнерів України.	
Альтернатива 2	Часткове заповнення правової прогалини. Відсутність потреби витратитись на заходи з профілактики. Можливість часткового попередження негативних наслідків при виникненні хвороби	Витрати на проведення профілактичних рекомендованих заходів, що будуть проводитись на розсуд суб'єкта господарювання.	Дана альтернатива є малоефективною, оскільки відзначається неповноцінністю регулювання, що не дозволяє належно мінімізувати ризики виникнення і поширення хвороби.
Альтернатива 3	Можливість організованої протидії занесення збудника хвороби у птахогосподарство. Мінімізація наслідків від хвороби завдяки застосуванню профілактичних заходів. Застосування більш ефективних підходів для розповсюдження інфекційних захворювань. Уникнення підвищеного відходу птиці до 40%, захворюваності до 100% при виникненні хвороби, затрат на проведення лікувальних і санітарних заходів, витрат на утилізацію загиблої птиці, зниження продуктивності у птиці до 30%, а іноді до 70%, загибель ембріонів, відставання у рості і розвитку, збільшення витрат на корма, втрати привабливості продукції Поліпшення	Пов'язані із проведенням у птахогосподарствах профілактичних заходів і лабораторних досліджень. Витрати на 1 суб'єкта господарювання за 1 рік – 503 068 грн. Витрати на 1 суб'єкта господарювання за 5 років – 2 515 340 грн. Витрати для великих і середніх (379) за 1 рік – 190 662 772 грн. Витрати для малих (101) за 1 рік – 50 809 868 грн. Витрати для великих і середніх (379) за 5 рік – 953 313 860 грн. Витрати для малих (101) за 5 рік – 254 049 340 грн.	Дана альтернатива є найбільш доцільною з огляду на поточний стан проблеми щодо розповсюдження інфекційних захворювань та боротьби із метаневмовірною інфекцією птиці. Сприятиме запобіганню втрати поголів'я птиці, зниження продуктивності, покращенню якості виробництва продукції птахівництва та збереженню можливостей виходу її на міжнародні ринки. Заповнення правової прогалини. Створення повноцінного регулювання, що дозволить мінімізувати ризики від поширення

	епізоотичної ситуації в Україні та досягнення інших цілей, зазначених у розділі II.		хвороби та збитки від неї. Збереження іміджу та статусу країни, що дозволить вільну торгівлю продукцією птахівництва, в т.ч. і міжнародною. Залучення інвестицій у аграрний сектор економіки. Додаткові надходження до бюджету за рахунок міжнародної торгівлі (сальдо експорту та імпорту м'яса та їстівних продуктів птиці у 2017 341 128 000 дол. США). Гарантування продовольчої безпеки. Стабільний ріст і розвиток птахівництва в Україні. Збільшення кількості суб'єктів господарювання у галузі птахівництва.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/ причини відмови від альтернативи.	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта.
Альтернатива 1	Відмова від Альтернативи 1 через надмірну ризикованість продовження відсутності регулювання та відповідно потенційної втрати контролю над епізоотичною ситуацією в країні.	Виникнення і поширення метапневмовірусної інфекції птиці на території України складе небезпеку для птахівництва, значних економічних збитків і загрозу здоров'ю людини
Альтернатива 2	Доцільність Альтернативи 2 є сумнівною, з огляду на частковий регулюючий ефект від застосування виключно рекомендаційних норм.	Низький результат обумовлений неповноцінністю регулювання, що не дозволяє належно мінімізувати ризики для галузі птахівництва, уникнути значних

		економічних збитків і становить загрозу здоров'ю людини.
Альтернатива 3	Уникнення підвищеного відходу птиці до 40%, захворюваності до 100% при виникненні хвороби, затрат на проведення лікувальних і санітарних заходів, витрат на утилізацію загиблої птиці, зниження продуктивності у птиці до 30%, а іноді до 70%, загибель ембріонів, відставання у рості і розвитку, збільшення витрат на корма, втрати привабливості продукції. Чітко встановлює заходи обов'язкові для виконання усіма суб'єктами господарювання, які направлені в першу чергу на недопущення виникнення захворювання, збереження епізоотичного благополуччя птахівництва, виробництва безпечних продуктів харчування. Заповнення правової прогалини. Створення повноцінного регулювання, що дозволить мінімізувати ризики від поширення хвороби та збитки від неї. Додаткові надходження до бюджету за рахунок міжнародної торгівлі (сальдо експорту та імпорту м'яса та їстівних продуктів птиці у 2017 341 128 000 дол. США). Гарантування продовольчої безпеки. Стабільний ріст і розвиток птахівництва в Україні. Збільшення кількості суб'єктів господарювання у галузі птахівництва. . Профілактичні заходи, які пропонуються зможуть адекватно вирішити проблему та мінімізувати витрати для суб'єктів господарювання, яким необхідно буде виконувати відповідні заходи.	Нестача фінансування на проведення всіх необхідних заходів може бути суттєвою загрозою забезпечення виконання акту.

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти розроблений проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України “Про затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації метапневмовірусної птиці”, що забезпечує стабільну епізоотичну ситуацію в державі, розвиток птахівництва і отримання прибутку суб’єктами господарювання при мінімальних затратах.

Запропонований спосіб вирішення зазначеної проблеми є найбільш доцільним та адекватним з огляду на можливість виконання та ефективної реалізації регуляторного акта, який дозволить забезпечити зменшення або усунення ризиків виникнення та поширення метапневмовірусної інфекції у птахівничих господарствах різних форм власності, забезпечення стійкого епізоотичного благополуччя у птахівництві, виробництва продукції птахівництва гарантованої якості і безпеки.

V. Механізми та заходи, які забезпечують розв’язування визначеної проблеми

Проект наказу запроваджує механізми організації профілактичних заходів і ліквідації метапневмовірусної інфекції птиці, що дозволяють зменшити як ризики від занесення збудника, так і негативні наслідки у випадку появи його в господарствах, адекватно вирішити проблему та мінімізувати витрати для суб’єктів господарювання, яким необхідно буде виконувати відповідні заходи.

Механізми забезпечення епізоотичного благополуччя України щодо метапневмовірусної інфекції птиці, покращення методів боротьби з цим небезпечним захворюванням, покращення можливостей реагування на спалах та оздоровлення неблагополучних птахогосподарств, а також зменшення або усунення ризиків виникнення та поширення метапневмовірусної інфекції птиці у птахівничих господарствах різних форм власності, усунення ризиків виникнення захворювання у людей, шляхом визначення заходів безпеки у птахогосподарствах для забезпечення профілактики, ліквідації та боротьби з метапневмовірусною інфекцією птиці. Заходи, які необхідно здійснити органам влади для розв’язання проблеми:

1) довести вимоги Інструкції до відома співробітників ветеринарних підрозділів Держпродспоживслужби та підготувати необхідні інструктивні матеріали на місцях;

2) забезпечити інформування громадськості про вимоги Інструкції шляхом оприлюднення її на офіційних веб-сайтах Мінагрополітики та Держпродспоживслужби, а також шляхом роз’яснювальної роботи через територіальні органи Держпродспоживслужби та управління агропромислового розвитку.

Заходи, які необхідно здійснити суб’єктам господарювання:

1) провести навчання персоналу щодо особливості заходів профілактики метапневмовірусної інфекції птиці та дій у випадку діагностування їх в господарстві;

2) переглянути внутрішні операційні та управлінські процеси щодо проведення профілактичних заходів згідно Інструкції;

3) передбачити в планах необхідні матеріальні та фінансові ресурси, в залежності від потреб підприємства на виконання вимог Інструкції.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Прийняття та реалізація проекту наказу дозволить забезпечити епізоотичне благополуччя України щодо метаневмовірної інфекції птиці, покращити методи боротьби з цим небезпечним захворюванням, покращити можливості реагування на спалах та оздоровлення неблагополучних птахогосподарств, а також зменшити або усунути ризики виникнення та поширення метаневмовірної інфекції у птахівничих господарствах різних форм власності, усунути ризики виникнення захворювання у людей.

Витрати органів виконавчої влади на виконання вимог регуляторного акта пов'язані із необхідністю навчання інспекторів новим нормам законодавства та проведенням роз'яснювальної роботи серед зацікавлених сторін, є достатніми та будуть здійснені в рамках посадових обов'язків відповідальних осіб. Витрати органів виконавчої влади наведені згідно Додатку 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Розрахунки витрат для великих, середніх суб'єктів господарювання наведені у Додатку 2.

Розрахункові витрати суб'єктів підприємництва наведені згідно Додатку 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Проект наказу відповідає принципам державної регуляторної політики.

Очікувані наслідки дії запропонованого регуляторного акта не передбачають нанесення шкоди суб'єктам господарювання.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Враховуючи постійну загрозу виникнення захворювання птиці на метаневмовірну інфекцію та обсяги витрат і обмежень пов'язаних із виникнення та розповсюдженням захворювання строк дії регуляторного акту не встановлюється.

Зміна строку дії Інструкції можлива в разі зміни міжнародно-правових актів, рекомендацій відповідних міжнародних організацій чи законодавчих актів України вищої юридичної сили, на виконання яких розроблений цей Проект наказу.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності регуляторного акта

Показниками результативності впровадження регуляторного акта буде відсутність або зменшення неблагополучних пунктів по метапневмовірусній інфекції птиці, зменшення кількості хворої птиці в неблагополучних пунктах, зменшення кількості моніторингових досліджень відповідно до статистичної звітності.

Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією регуляторного акта, не передбачено. Не передбачається створення державних цільових фондів.

Зменшення розміру надходжень до державного та місцевих бюджетів, пов'язаних з дією цього акта, не прогнозується.

Розмір коштів та часу, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта не зміниться.

Дія буде поширюватися на всіх суб'єктів, які здійснюють господарську діяльність в галузі птахівництва.

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб вище середнього, оскільки регуляторний акт розміщено на офіційному веб-сайтах Мінагрополітики www.minagro.gov.ua та Держпродспоживслужби www.consumer.gov.ua. Прогнозні значення показників результативності Інструкції будуть встановлюватися після набрання чинності Проекту наказу.

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта – прямих надходжень до державного бюджету не передбачається.

2. Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюється дія акта – 480 суб'єктів господарювання діяльність яких пов'язана з утриманням та вирощуванням птиці (великі, середні, малі), та особисті селянські господарства громадян (приватний сектор) в яких утримується 92263,4 тис. голів.

3. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень регуляторного акта – високий, оскільки повідомлення про оприлюднення, проект наказу та аналіз регуляторного впливу акта розміщено на офіційному веб-сайті Держпродспоживслужби (<http://www.consumer.gov.ua/>) у розділі "Діяльність", підрозділ "Обговорення проектів документів".

4. Час, що необхідно буде витратити суб'єктам господарювання та/або фізичним особам, для виконання вимог акта – разово орієнтовно 2 години для відповідальних працівників на ознайомлення із новою Інструкцією, а також для проведення навчання персоналу, в залежності від рівня попередньої підготовки, орієнтовно до 8 годин. Час витрачений в даному випадку має обліковуватись в межах норм часу, що витрачається на виконання безпосередніх фахових обов'язків.

Для визначення результативності пропонується встановити такі показники:

- кількість планових діагностичних досліджень на метаневмовірусну інфекцію птиці;
- кількість випадків захворювання сільськогосподарської птиці;
- кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, які постраждали внаслідок захворювання;
- кількість неблагополучних пунктів.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів країни шляхом обробки статистичної звітності Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, де будуть визначатися об'єкти контролю та нагляду, зони підвищеного ризику, які потребують повторного обстеження, досліджень та проведення відповідних протиепізоотичних заходів.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватись до дня набрання чинності акта.

Повторне відстеження буде проводитись через рік після набрання чинності цього регуляторного акта.

Періодичне - раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження шляхом аналізу статистичних даних.

Для відстеження результативності будуть використовуватися дані, отримані за результатами перевірок, проведених структурними підрозділами Держпродспоживслужби та її територіальними органами.

**Перший заступник Міністра
аграрної політики та
продовольства України**

 Максим МАРТИНЮК

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають
внаслідок дії регуляторного акта

1. Вимірювання впливу регулювання на суб'єкти підприємництва:

кількість суб'єктів підприємництва, на яких поширюється регулювання: 480 (одиниць), у тому числі з них великого підприємництва 221 (одиниць), середнього підприємництва 158 (одиниць) і малого підприємництва 101 (одиниць);

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	З п'ять років
1	Ознайомлення Інструкцією орієнтовно 2 год, проведення навчання персоналу, орієнтовно до 8 годин (разово).	Заробітна плата 5900 грн./ 20 робочих днів = 295 грн. за 8год + 74грн. за 2 год. = 369 грн.	-
2	Захист господарства від занесення інфекції Профілактичну дезінфекцію проводять у благополучних щодо інфекційних хвороб тварин (птиці) суб'єктах господарювання з метою запобігання занесенню і поширенню патогенних мікроорганізмів, а також нагромадженню у птахівничих приміщеннях і на інших об'єктах умовно-патогенної мікрофлори	Дезінфекція – 1,70 грн. за м ² Потужність об'єктів суб'єкта господарювання орієнтовно 15120 м ² 60480 м ³ при кратності один раз Дезінфекція приміщень разом з обладнанням – 1,70 грн. X 15120 м ² = 25704 грн. при кратності один раз Аерозольна дезінфекція приміщень разом з інвентарем і обладнанням – 17 грн за 1 л. X доза 40мл на м ³ X 60480 м ³ = 41126 грн. Дезінфекція інкубаційних яєць при одній закладці і трьох разовій обробці становить 29 грн. На рік при 100 закладках 2900 грн. Потужність об'єкта 28 м ³ 17 грн за 1 л. X доза 20мл на м ³ X 28	128520 205630 14500

	Заходи щодо ліквідації шкідників	$m^3 \times 3 = 29$ грн. Дезінфекція пакувального матеріалу і тари для яєць становить 10грн. На рік при 100 обробках 1000 грн. Потужність об'єкта $28 m^3$ 17 грн за 1 л.Х доза 30мл на $m^3 \times 28 m^3 = 10$ грн при кратності один раз Потужність об'єктів суб'єкта господарювання орієнтовно $15120 m^2 \quad 60480 m^3$ Аерозольна дезінфекція у присутності птиці – 1 грн. за $1 m^2$ Аерозольна дезінфекція у присутності птиці – 1 грн. за $1 m^2 \times 15120 m^2 = 15120$ грн. при кратності один раз Потужність об'єктів суб'єкта господарювання орієнтовно $15120 m^2 \quad 60480 m^3$ Дератизація(боротьба із щурами і мишами) – 0,59 грн. за $1 m^2$ Дератизація – 0,59 грн. $\times 15120 m^2 = 8921$грн. при кратності один раз Потужність об'єктів суб'єкта господарювання орієнтовно $15120 m^2 \quad 60480 m^3$ Дезінсекція (боротьба з комахами, наприклад мухи) – 0,6 грн. за $1 m^3$ Дезінсекція – 0,6 грн $\times 60480 m^3 = 36288$грн. при кратності один раз Дезакаризація (боротьба з кліщами) – 1,36/гол.	5000 75600 44604 181440

	Орієнтовна кількість поголів'я 100000 голів птиці Деакаризація – $1,36 \times 100000 = 136000$ грн.	680000
Профілактичне щеплення	Орієнтовна кількість поголів'я 100000 голів птиці Профілактичні щеплення 0,90 за 1 гол. \times орієнтовно кількість поголів'я $\times 100000 \times 2$ кратна обробка = 180000 грн.	900000
Утилізація трупів птиці	Утилізація трупів птиці загальною вагою 100 кг орієнтовно коштує 600 грн. При середньому відході птиці 10 голів на день, при середній вазі 1,8 кг. За рік 3650 голів, вага 6570кг. За рік вартість утилізації 39420 грн.	197100
Інші процедури, а саме: лабораторні дослідження- дослідження крові птиці	Кратність профілактичної діагностики 4 рази на рік \times вартість діагностики 647,14 Максимальна розрахункова потреба складає: 2588,6 грн.	12943
Черевки шкіряні на поліуретановій підшві, рукавиці комбіновані, рукавички гумові, чоботи гумові, фартух прогумований, нарукавники прогумовані, респіратор протигазааерозольний, окуляри захисні, костюм бавовняний (або халат бавовняний), одноразовий спецодяг (на 10 працівників персоналу).	14000	70000

3	РАЗОМ	503068*	2515340*
4	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	Великі і середні - 379	Великі і середні - 379
5	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання), гривень	190662772	953313860

*Витрати суб'єктів господарювання будуть залежити від розмірів потужностей об'єктів господарювання, від кількості поголів'я, від епізоотичної ситуації в господарстві.

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ
на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Розрахунок витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:					
камеральні	0,5 дня (4 години)	147,5 (1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 5900 грн, 20 робочі дні – 295 грн /день)	1	Великі і середні - 379	55903
виїзні	2 дні (8 годин)	710 (1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 5900 грн, 20 робочі дні – 295 грн /день + 60 грн /день (відрядження) =355 грн)	1	Великі і середні - 379	269090
2. Підготовка звітності за	1 день (8 годин)	295 (1 день – 8	1	Великі і середні - 379	111805

результатами регулювання		годин, заробітна плата на місяць – 5900 грн, 20 робочі дні – 295 грн /день)			
Разом за рік	3,5 днів (20 годин)	1 152,5 (в т.ч. 120 грн – відрядження)	3	Великі і середні - 379	436798
Сумарно за п'ять років	17,5 днів (140 годин)	5 762,5 (в т.ч. 600 грн – відрядження)	15	Великі і середні - 379	2183988

ТЕСТ
суб'єкта підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками суб'єктів підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено у період з 01 грудня 2016 р. по 31 січня 2017 р.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прями (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прями (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Проведено 5 нарад, ряд зустрічей, консультацій та інтернет-консультацій за участю представників Держпродспоживслужби, Держптаховетцентру, Мінагрополітики, Асоціації "Союз птахівників України".	20	За результатами нарад, зустрічей, консультацій та інтернет-консультацій, з метою профілактики та контролю епізоотичної ситуації щодо метапневмовірусної інфекції птиці, вдосконалення методів боротьби з цим захворюванням, та покращення можливостей реагування на спалах хвороби було розроблено проект наказу Мінагрополітики наказу "Про затвердження Інструкції із профілактики та ліквідації метапневмовірусної інфекції птиці".

1. Вимірювання впливу регулювання на суб'єкти підприємництва:

кількість суб'єктів підприємництва, на яких поширюється регулювання: 480 (одиниць), у тому числі малого підприємництва 101 (одиниць);

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 21 % (відсотків).

2. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	З п'ять років
1	Захист господарства від занесення інфекції Профілактичну дезінфекцію проводять у благополучних щодо інфекційних хвороб тварин (птиці) суб'єктах господарювання з метою запобігання занесенню і поширенню патогенних мікроорганізмів, а також нагромадженню у птахівничих приміщеннях і на інших об'єктах умовно-патогенної мікрофлори	Дезінфекція– 1,70 грн. за м² Потужність об'єктів суб'єкта господарювання орієнтовно 15120 м² 60480 м³ при кратності один раз Дезінфекція приміщень разом з обладнанням, –1,70 грн.Х 15120 м² =25704грн. при кратності один раз Аерозольна дезінфекція приміщень разом з інвентарем і підстилкою – 17 грн за 1 л.Х доза 40мл на м³ Х 60480 м³ =41126грн. Дезінфекція інкубаційних яєць при одній закладці і трьох разовій обробці становить 29грн. На рік при 100 закладках 2900 грн. Потужність об'єкта 28 м³ 17 грн за 1 л.Х доза 20мл на м³ Х 28 м³ Х 3 = 29 грн. Дезінфекція пакувального матеріалу і тари для яєць становить 10грн. На рік при 100 обробках 1000 грн. Потужність об'єкта 28 м³ 17 грн за 1 л.Х доза 30мл на м³ Х 28 м³ = 10 грн при кратності один раз Потужність об'єктів суб'єкта господарювання орієнтовно 15120 м² 60480 м³ Аерозольна дезінфекція у присутності птиці – 1 грн. за 1 м² Аерозольна дезінфекція у	128520 205630 14500 5000

	Заходи щодо ліквідації шкідників	присутності птиці – 1 грн. за 1 м² X 15120 м² = 15120 грн. при кратності один раз Потужність об'єктів суб'єкта господарювання орієнтовно 15120 м² 60480 м³ Дератизація (боротьба із щурами і мишами) – 0,59 грн. за 1 м² Дератизація – 0,59 грн. X 15120 м² = 8921 грн. при кратності один раз Потужність об'єктів суб'єкта господарювання орієнтовно 15120 м² 60480 м³ Дезінсекція (боротьба з комахами, наприклад мухи) – 0,6 грн. за 1 м³ Дезінсекція – 0,6 грн X 60480 м³ = 36288 грн. при кратності один раз Дезакаризація (боротьба з кліщами) – 1,36/гол. Орієнтовна кількість поголів'я 100000 голів птиці Дезакаризація – 1,36 X 100000 = 136000 грн.	75600
	Профілактичне щеплення	Орієнтовна кількість поголів'я 100000 голів птиці Профілактичні щеплення 0,90 за 1 гол. X орієнтовно кількість поголів'я X 100000 X 2 кратна обробка = 180000 грн.	44604
			181440
			680000
			900000

	Утилізація трупів птиці Інші процедури, а саме: лабораторні дослідження- дослідження крові птиці Черевики шкіряні на поліуретановій підшві, рукавиці комбіновані, рукавички гумові, чоботи гумові, фартух прогумований, нарукавники прогумовані, респіратор протигазоаерозольний, окуляри захисні, костюм бавовняний (або халат бавовняний), одноразовий спецодяг (на 10 працівників персоналу).	Утилізація трупів птиці загальною вагою 100 кг орієнтовно коштує 600 грн. При середньому відході птиці 10 голів на день, при середній вазі 1,8 кг. За рік 3650 голів, вага 6570кг За рік вартість утилізації 39420 грн. Кратність профілактичної діагностики 4 рази на рік X вартість діагностики 647,14 Максимальна розрахункова потреба складає: 2588,6 грн. 14000	197100 12943 70000
2	РАЗОМ	503068*	2515340*
3	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	101	101
4	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на виконання регулювання (вартість регулювання), гривень	50809868	254049340

*Витрати суб'єктів господарювання будуть залежити від розмірів потужностей об'єктів господарювання, від кількості поголів'я, від епізоотичної ситуації в господарстві.

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ
на адміністрування регулювання для суб'єктів малого підприємництва

Розрахунок витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:					
камеральні	0,5 дня (4 години)	147,5 (1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 5900 грн, 20 робочі дні – 295 грн /день)	1	101	14898
виїзні	2 дні (8 годин)	710 (1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 5900 грн, 20 робочі дні – 295 грн /день + 60 грн /день (відрядження) =355 грн)	1	101	71710
2. Підготовка звітності за результатами регулювання	1 день (8 годин)	295 (1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 5900 грн, 20 робочі дні – 295 грн /день)	1	101	29795
Разом за рік	3,5 днів (20 годин)	1 152,5 (в т.ч. 120 грн –	3	101	116403

		відрядження)			
Сумарно за п'ять років	17,5 днів (140 годин)	5 762,5 (в т.ч. 600 грн – відрядження)	15	101	582013